

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 1. 2011, č. j. 30/11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 4. 2013, č. j. 3 A 169/2011 – 29,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkumu rozhodnutí žalované České advokátní komory 7. 1. 2011, č. j. 30/11, kterým byl žalobci podle § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), určen advokát JUDr. Ivan Punčochář, advokát, k zastoupení v řízení o ústavní stížnosti ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Aprk 35/2010.

Městský soud v Praze žalobce vyzval usnesením ze dne 2. 8. 2011, č. j. 3 A 169/2011 - 17, k zaplacení soudního poplatku z podané žaloby, který činí 2000 Kč, ve lhůtě 7 dnů od doručení předmětné výzvy. Podáním ze dne 25. 8. 2011 žalobce žádal o osvobození od soudních poplatků.

Městský soud v Praze usnesením ze dne ze dne 4. 4. 2013, č. j. 3 A 169/2011 - 29, žalobce neosvobodil od soudních poplatků (bod I. výroku) a vyzval ho k zaplacení soudního poplatku za řízení o žalobě ve výši 2000 Kč do 10 dnů od doručení usnesení (bod II. výroku).

Městský soud uvedl, že žalobce doložil, že jeho majetkové poměry odůvodňují osvobození od soudních poplatků a splňuje tak první podmínku pro přiznání osvobození od soudních poplatků; přesto mu osvobození od soudních poplatků nepřiznal, protože dospěl k závěru, že žalobce svá práva uplatňuje svévolně a šikanózním způsobem a zneužívá institutu osvobození od soudních poplatků. Městský soud poukázal na „typický“ průběh řízení před žalovanou, kdy žalobce nejprve žádá určení advokáta, s podmínkami určení však nesouhlasí a odmítá s určeným advokátem spolupracovat více, než uzná sám za vhodné, žalovaná určení advokáta proto zruší. Proti rozhodnutím žalované směřuje vzápětí žaloba, které se žalobce věnuje „specifickým“ způsobem prostřednictvím návrhů na určení lhůty, návrhů týkajících se sídla žalované a oprav zřejmých nesprávností v rozhodnutí soudu. Žalobce opakovaně napadá místní příslušnost Městského soudu v Praze a zpochybňuje doručení písemností navzdory tomu, že je následně obdržel. Městský soud proto dospěl k závěru, že žalobci nejde o věc samu a hájení jeho práv, ale o úsilí o jakousi formální procesní čistotu, k jejímuž nastolení žalobce využívá jakýchkoli procesních prostředků, což je dle městského soudu v rozporu se smyslem soudního řízení, a o samotné vedení sporu s ustoupením původního smyslu vedení pře. Městský soud dále uvedl, že žalobce se domáhá přezkoumání rozhodnutí, kterým mu byl určen advokát; ohledně tohoto typu rozhodnutí již soudy daly žalobci jasně najevo, že žaloby proti nim zjevně nemohou být úspěšné (usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 A 88/2010 - 14, ze dne 6. 1. 2011, č. j. 9 A 210/2010 - 19, a ze dne 3. 1. 2012, 5 A 133/2011 - 22; kasační stížnosti podané proti těmto usnesením byly zamítnuty rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2010, č. j. 6 Ads 107/2010 - 47, ze dne 22. 6. 2011, č. j. 6 Ads 47/2011 - 31, a ze dne 6. 6. 2012, č. j. 2 As 53/2012 - 14). Městský soud dospěl k závěru, že záměrem žalobce je vyvolání a vedení sporu jako takového, přičemž podstata sporu se vytrácí, případně se stává bezpředmětnou, zvláště když žalobce odmítá brát zřetel na rozhodnutí správních soudů, jež posuzují identické otázky. Za takovéto situace proto městský soud považoval za spravedlivé, aby žalobce vedl řízení s vědomím existence nákladů řízení. Městský soud dospěl k závěru, že v daném případě je na místě odeprít žalobci dobrodiní institutu osvobození od soudních poplatků a rozhodl, že se žalobci nepřiznává osvobození od soudních poplatků.

II. Kasační stížnost

Proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne ze dne 4. 4. 2013, č. j. 3 A 169/2011 - 29, žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí podáním ze dne 23. 4. 2013, jež je podle obsahu kasační stížností, ve kterém tvrdí, že městský soud nesprávně o jeho žalobě hovoří v minulém čase - to přitom nepřihlíží k jejímu zpětvzetí. Závěry městského soudu považuje stěžovatel za stupidní, je mu soudem odpíráno právo na osvobození od soudních poplatků, soud činí úsudky ad absurdum. Podle stěžovatele je nepřijatelné, aby soud odkazoval ve svém rozhodnutí na jiné judikáty, které se netýkají věci samé. Stěžovatel dovozuje, že

městský soud nesprávně spojuje podání ústavní stížnosti a zastupování v řízení o ústavní stížnosti. Konstatování soudu, že žalovaný žalobci plně vyhověl a v souladu s podanou žádostí žalobci určil advokáta, je předstíráním jiného hmotně právního stavu, neboť soud odmítá dle mínění stěžovatele pochopit, že pozitivní a bezvadné rozhodnutí není jedno a totéž. Stěžovatel důrazně brojí proti odkazu na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, neboť to se týká zcela jiné věci, nadto jiné osoby. Stěžovatel dále podotýká, že v odůvodnění rozhodnutí byly uvedeny polopravdy a rozhodující senát vytvořil další osočující úsudek. Podotýká s odkazem na rozsudkem skončený proces před Okresním soudem v Táboře sp. zn. 15 C 63/11, že není nevýznamné, že určený advokát ignoroval určení. Na závěr stěžovatel uvádí, že přestože kasační stížnost podle jeho názoru není přípustná, požaduje zásah Nejvyššího správního soudu spočívající v přezkumu rozhodnutí Městského soudu v Praze.

Vyjádření žalované nebylo vyžadováno s ohledem na skutečnost, že se jedná o kasační stížnost směřující proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků, tudíž se z povahy věci týká výlučně právní sféry stěžovatele – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Ads 72/2009 – 144.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou (ustanovení § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), opírá se o důvody uvedené v ustanovení § 103 s. ř. s., a není nepřípustná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

Na okraj pak Nejvyšší správní soud ještě uvádí, že stěžovatelův názor o nepřípustnosti kasační stížnosti proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků je nesprávný. Soud zde odkazuje na svou rozhodovací praxi (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 7 As 40/2004 – 97, všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle které rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudních poplatků nelze podřadit pod rozhodnutí podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. (rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení), neboť tímto rozhodnutím se rozhoduje o podstatném procesním právu účastníka řízení. Stěžovatel byl o přípustnosti kasační stížnosti opakovaně a řádně poučován, svého práva podat kasační stížnost ostatně hojně využívá (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2011, č. j. 6 Ads 76/2011 – 22, z poslední doby rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 6 Ads 15/2011 – 143), ačkoli tvrdí, že kasační stížnost proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků není přípustná.

Nejvyšší správní soud v posuzované věci nepožadoval zaplacení soudního poplatku ani zastoupení advokátem pro řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení, jímž nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, by totiž trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku či na podmínce povinného zastoupení znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37).

Nejvyšší správní soud proto přistoupil k posouzení kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a důvody kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neoznačil, pod které důvody ve smyslu ustanovení § 103 s. ř. s. podřazuje své kasační námitky, zdejší soud je posoudí podle jejich obsahu (srov. usnesení zdejšího soudu č. j. 1 As 7/2004 - 47 ze dne 18. 3. 2004). Stěžovateli kasační argumentaci Nejvyšší správní soud podřazuje pod kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť stěžovatel dovozuje nezákonnost rozhodnutí Městského soudu v Praze o nepřiznání osvobození od soudních poplatků.

Nejvyšší správní soud uvádí, že stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je dán, pokud soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis (normu), než který na věc dopadá, nebo pokud byl soudem sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci.

Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení Městského soudu v Praze podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a v rozsahu kasační stížnosti podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Vedly ho k tomu následující úvahy:

Brojí-li stěžovatel proti tomu, že městský soud mu podle jeho názoru nesprávně v rozporu s právním řádem a bez opory v podkladu nepřiznal osvobození od soudních poplatků a že se městský soud věnuje jeho postupu v jiných soudních řízeních a v řízeních před žalovanou, musí Nejvyšší správní soud odkázat na svá předcházející rozhodnutí týkající se stěžovatele a zabývající se přiznáváním osvobození od soudních poplatků stěžovateli. V rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ads 77/2011 – 34, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„Městský soud v Praze se správným a korektním způsobem zabýval osobou stěžovatele a jeho procesní činností v předmětném řízení i v dalších řízeních vedených před tímto soudem. Pokud by se soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí osobou stěžovatele a jeho procesní aktivitou nezaobíral, nemohl by jeho žádost o osvobození od soudních poplatků vůbec posoudit.... Uvedl-li městský soud v odůvodnění svého rozhodnutí, že stěžovatel podává také žaloby proti rozhodnutím žalované, kterým bylo jeho žádostem vyhověno a advokát určen, přičemž podle soudu de facto polemizuje se stanovenými podmínkami vyplývajícími ze zákona, byl tento postup Městského soudu v Praze na místě, neboť pouze obecně (bez vztahu ke konkrétní věci a bez konstatování správnosti a zákonnosti jednotlivých rozhodnutí žalované) charakterizoval procesní postup stěžovatele za účelem posouzení, zda stěžovatel postupuje jím zvoleným procesním způsobem z určitého, relevantního a ospravedlnitelného důvodu, nebo zda jen účelově vede „spory pro samotné spory“, jejichž vedení je mu umožněno prostřednictvím přiznávání osvobození od soudních poplatků... Jak městský soud uvedl u odůvodnění napadeného rozhodnutí - a Nejvyšší správní soud nemá jakýkoli důvod se od jeho závěrů odchýlit - stěžovatel nemá dostatek finančních prostředků... Při rozhodování o přiznání či nepřiznání osvobození od soudních poplatků však Městský soud v Praze správně přiblížil k dalším okolnostem případu, nejen k majetkové situaci stěžovatele... Mají-li soudní poplatky zajistit výše uvedenou regulační funkci, musí soudy kromě majetkové situace účastníka řízení zohlednit i další okolnosti případu, např. v podobě procesního postupu daného účastníka v předmětném řízení, případně v dalších jím vedených řízeních před tímto soudem. Jak bylo shora uvedeno, Nejvyšší správní soud již vyslovil, že součástí posouzení specifických okolností žádosti o*

osvobození od soudních poplatků a individuálních poměrů žadatele je také úvaha, zda tento neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem (srov. shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 - 91). Jakýkoli jiný závěr by byl v rozporu s účelem tohoto institutu, jenž primárně brání tomu, aby účastník řízení mohl pouze pro svou nepříznivou majetkovou situaci uplatňovat své právo u soudu i za okolností, jež svědčí o svévoli či šikanóznímu výkonu práva anebo ústícím do neúspěšnosti návrhu... Jak si Nejvyšší správní soud ale ověřil, byla předmětná ústavní stížnost, k jejímuž sepsání byl určen advokát napadeným rozhodnutím žalované, odmítnuta Ústavním soudem usnesením ze dne 26. 5. 2010, sp. zn. IV. ÚS 1382/10 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>) pro zjevnou neopodstatněnost. V posuzované věci tedy bylo předmětné určení advokáta žalovanou již fakticky konzumováno a nehrozí tak, že by se stěžovatel ocitl bez ochrany svých práv a oprávněných zájmů v takovémto řízení... Za tohoto faktického stavu a s přihlédnutím k okolnostem, kterými se Městský soud v Praze vyčerpávajícím způsobem zabýval, je závěr ohledně účelovosti stěžovatelových procesních postupů na místě.“ Proti tomuto rozsudku Nejvyššího správního soudu stěžovatel podal ústavní stížnost, jež byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2011, sp. zn. I. ÚS 3034/11.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 1. 2012, č. j. 2 As 138/2011 - 27 (jehož účastníkem byl rovněž stěžovatel), dále uvedl, že „nemohl ani přehlédnout, že v dané věci stěžovatel žalobou brojí proti rozhodnutí České advokátní komory, kterým se mu určuje advokát k poskytování právní služby. Podobného rázu jsou i jiné spory stěžovatele projednávané Nejvyšším správním soudem i soudy krajskými. Tyto spory přitom nejsou takového charakteru, aby měly vztah k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry. Netýkají se, a to ani nepřímě, stěžovatelova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí. Jde naopak o spory vyvolané stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Takové spory má stěžovatel plné právo vést, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a musí v nich mít možnost účinně hájit svá práva. Není však důvod, aby náklady na vedení takových sporů, které je zásadně povinen hradit každý žalobce, za stěžovatele pravidelně nesl stát formou osvobození od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím nemajetným osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, dostupné na www.nssoud.cz). Takovou povahu však předmětný spor nemá.“

Od této argumentace Nejvyšší správní soud nemá důvodu odchýlit se ani v posuzované věci, protože je přílehavá i pro kasační stížnost ze dne 22. 4. 2013. Městský soud v Praze se tudíž musel osobou stěžovatele, jeho postupem v předmětném řízení (stejně jako v jiných řízeních) a jeho chováním před žalovanou stejně jako vůči určenému advokátovi zabývat, aby mohl posoudit, zda se ze strany stěžovatele nejedná o zneužití institutu osvobození od soudních poplatků, které podle názoru Nejvyššího správního soudu rovněž představuje důvod pro to, aby účastníkovi řízení nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků.

Uvedení minulého času v odůvodnění napadeného rozhodnutí nemá podle názoru Nejvyššího správního soudu jakýkoli vliv na zákonnost a správnost rozhodnutí správního

soudu. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že je zcela irrelevantní, jaký čas používají správní soudy v odůvodnění svých rozhodnutí, pokud je z rozhodnutí zřejmé, jaké věci se týká a jaký názor správní soud na danou věc zaujal – obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2011, č. j. 6 Ads 76/2011 – 22.

Tvrdí-li stěžovatel, že městský soud nemůže odkazovat na rozhodnutí v jiných věcech, Nejvyšší správní soud konstatuje, že soud je vázán svou rozhodovací praxí – ve vztahu k Nejvyššímu správnímu soudu srov. ustanovení § 17 odst. 1 s. ř. s., podle kterého se musí věc předložit rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, pokud senát Nejvyššího správního soudu dojde k právnímu názoru odlišnému od právního názoru dříve zaujatého Nejvyšším správním soudem. Vázanost judikaturou (ustálenou rozhodovací praxí) však není absolutní, tj. soud se může od ní odchýlit, ovšem pouze za situace, kdy toto náležitě odůvodní. Městský soud v předmětné věci odklon od dřívějšího přístupu ke stěžovateli vysvětlil a Nejvyšší správní soud tomuto nemůže nic vytknout. Z povahy věci posouzení toho, zda stěžovatel zneužívá institutu osvobození od soudních poplatků k další procesní aktivitě, bylo navíc podle názoru Nejvyššího správního soudu možné pouze tehdy, kdy stěžovateli bylo v minulosti osvobození od soudních poplatků městským soudem přiznááno.

Nejvyšší správní soud souhlasí s postupem Městského soudu v Praze, který odkázal na předcházející rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které se týkalo obdobné věci – zneužití osvobození od soudních poplatků. Tím, že správní soudy rozhodují v obdobných věcech, zejména stěžovatelových, stejně, naplňují podle názoru Nejvyššího správního soudu zásadu rovnosti a legitimního očekávání.

K údajně neoprávněnému posuzování stěžovatelových kroků v jiných řízeních před městským soudem, ve správních řízeních před žalovanou a při komunikaci s určenými advokáty, popření jeho práv městským soudem, Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 21. 3. 2012, č. j. 6 As 14/2012 – 14, podle něhož *„Nejvyšší správní soud naopak souhlasí s argumentací městského soudu, který popsal postup, jakým způsobem stěžovatel brání svá práva. Se stěžovatelem je nutno souhlasit v tom, že má právo bránit se krokům správního orgánu, resp. správního soudu. Ale tato obrana práv musí být podle názoru Nejvyššího správního soudu smysluplná v tom směru, aby byla efektivní a sloužila k racionální změně jeho právní sféry. Pokud stěžovatel brojí proti jakémukoli úkonu žalované nebo správního soudu, ačkoli mu tímto úkonem bylo materiálně vyhověno (bez ohledu na to, že i proti takovému rozhodnutí mu formálně svědčí právo podat správní žalobu, resp. kasační stížnost), nelze hovořit o efektivitě a smysluplnosti počínání stěžovatele v řízení před žalovanou nebo před správním soudem. Jinými slovy Nejvyšší správní soud nepovažuje za správný takový postup, který volí stěžovatel, když proti jakémukoli úkonu brojí návrhy na zahájení řízení, resp. kasační stížností, s argumentací, že tak naplňuje své ústavní právo přístupu k soudu a právo domáhat se přezkumu úkonu správního orgánu. Soudní přezkum a řízení o kasační stížnosti nemá sloužit podle závěru Nejvyššího správního soudu k tomu, aby si účastník řízení „ověřoval správnost“ rozhodnutí správního orgánu, resp. správního soudu, ale k účinnému domáhání se obrany před nezákonným rozhodnutím správního orgánu, resp. správního soudu, a k nápravě takového stavu. Postup stěžovatele, kterým se domáhá „ověřování správnosti“ lze doložit i na předmětné žalobě ze dne 26. 4. 2010 směřující proti druhému rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2010, č. j. 1030/10. Tímto rozhodnutím žalovaná nezprostila určeného advokáta jeho povinností*

vyplývajících z předchozího rozhodnutí žalované ze dne 29. 3. 2010, č. j. 799/10 (žalobně též napadeného), tudíž toto rozhodnutí se nemohlo jakýmkoli způsobem negativně projevit na právní sféře stěžovatele, protože pouze potvrdilo stav nastolený předcházejícím rozhodnutím žalované ze dne 29. 3. 2010, č. j. 799/10, o určení advokáta. Efektivní a smysluplnou obranu veřejných subjektivních práv podle Nejvyššího správního soudu nepředstavuje postup stěžovatele, který po žalované požaduje určení advokáta pro zastupování v řízení (většinou pro řízení o ústavní stížnosti před Ústavním soudem), proti vyhovujícímu rozhodnutí žalované podává žalobu, přičemž vůči jakémukoli rozhodnutí správního soudu brojí opravnými prostředky (různě stěžovatelem označenými). Proti rozhodnutím Nejvyššího správního soudu následně podává ústavní stížnost k Ústavnímu soudu, přičemž k zastupování v řízení žádá žalovanou o určení advokáta. I proti tomuto určení dalšího advokáta brojí žalobce další žalobou ke správnímu soudu. Toto „řetězení“ správních a soudních řízení lze dokumentovat na následujícím případě. Rozhodnutím žalované ze dne 6. 3. 2008, č. j. 519/08, byl stěžovateli určen advokát. Proti tomuto rozhodnutí žalované brojil žalobou ze dne 7. 4. 2008. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2009, č. j. 10 Ca 186/2009 - 62, nebylo žalobci přiznáno osvobození od soudních poplatků. Proti tomuto usnesení Městského soudu v Praze brojil stěžovatel kasační stížností, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2009, č. j. 3 Ads 108/2009 - 82. Proti tomuto rozsudku Nejvyššího správního soudu podal stěžovatel ústavní stížnost, kterou Ústavní soud odmítl usnesením ze dne 12. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 656/10. K zastupování v řízení o ústavní stížnosti před Ústavním soudem stěžovatel žádal žalovanou o určení advokáta. Rozhodnutím ze dne 10. 3. 2010, č. j. 611/10, žalovaná určila stěžovateli advokáta JUDr. Ing. Jana Kotila. Následným rozhodnutím ze dne 6. 4. 2010, č. j. 900/10 toto určení žalovaná zrušila. Obě rozhodnutí stěžovatel napadl dalšími správními žalobami – věci jsou zapsány nyní u Městského soudu v Praze pod spisovými značkami 7 A 74/2010, 7 A 130/2011. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2011, č. j. 7 A 130/2011 - 70, je napadeno další kasační stížností stěžovatele ze dne 5. 12. 2011, věc je vedena před zdejším soudem pod sp. zn. 2 As 26/2012. Účelovost postupu stěžovatele v řízeních před krajským soudem dokládá i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 6 Ads 15/2011 - 143, v rámci kterého byl popsán přístup stěžovatele, jenž napadal i usnesení Krajského soudu v Brně, jímž byl stěžovatel osvobozen od soudních poplatků s argumentací (stěžovatel v dané věci podal celkem pět kasačních stížností proti 9 rozhodnutím krajského soudu), že o osvobození od soudních poplatků v daném řízení v minulosti nepožádal, ačkoli dalším podáním osvobození od soudních poplatků sám požadoval. Nejvyššímu správnímu soudu z jeho rozhodovací činnosti ve vztahu ke stěžovateli a Krajskému soudu v Brně je přitom známo, že stěžovatel v jiných řízeních brojil proti tomu, aby byl vyzýván k úhradě soudních poplatků, ačkoli předtím v jiných řízeních dokládal různá podání o své špatné majetkové situaci, na základě nichž by mu mělo být podle jeho názoru přiznáváno osvobození od soudních poplatků automaticky bez toho, aby pro každé řízení musel svou majetkovou situaci dokládat. Poukazuje-li stěžovatel v rámci kasační stížnosti na vady doručování, proti kterým má právo se bránit, nemůže ani s tímto Nejvyšším správním soudem souhlasit. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho rozhodovací činnosti známo, že stěžovatel s doručováním správními soudy nesouhlasí a podává námitky neúčinnosti doručení, které jsou krajskými soudy shledány jako nedůvodné, proti čemuž stěžovatel brojí dalšími kasačními stížnostmi, které jsou nepřípustné - srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2011, č. j. 6 Ads 68/2011 - 48. Např. v usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2011, č. j. 5 A 294/2011 - 42 (jímž rovněž nebylo stěžovateli přiznáno osvobození do soudních poplatků a proti němuž stěžovatel také brojil kasační stížností, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2012,

č. j. 6 As 10/2012 – 16) bylo popsáno, že stěžovatel trvá na nesprávnosti doručení písemnosti, ačkoli ta mu byla následně doručena správně. Nejvyšší správní soud stěžovateli neupírá možnost bránit se proti nesprávnému doručování, obranu stěžovatele však neshledává účelnou a smysluplnou v případě, kdy mu zásilka byla následně správně doručena, jak ostatně připouští stěžovatel ve své argumentaci v podání ze dne 30. 12. 2011. Totožnou argumentaci zaujímá Nejvyšší správní soud ke stanovisku stěžovatele o tom, že může požadovat nařízení jednání, na které se potom z důvodu své majetkové situace nedostaví, přičemž žádá o ustanovení zástupce. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že stěžovateli svědčí právo účasti na jednání soudu a že mu svědčí právo souhlasit s tím, aby bylo od jednání soudu upuštěno. Ani toto právo však nelze chápat pouze formálně bez ohledu na okolnosti případu. Účastník řízení, kterému tato práva náleží, musí podle názoru Nejvyššího správního soudu uvážit, jestli bude na jednání trvat a v tom případě se ho i účastnit, anebo nikoli. Pokud však stěžovatel trvá na nařízení jednání, ačkoli již při podání své žádosti ví, že se jednání nebude z důvodu své nemajetnosti účastnit, nesvědčí to ve smyslu výše uvedeného o smysluplném uplatňování tohoto práva. Stejný závěr Nejvyšší správní soud zaujímá i ve vztahu ke stěžovatelovým opakovaným návrhům na určení lhůty k provedení procesního úkonu, neboť stěžovatel tento institut zneužívá k tomu, aby o jeho věci a různých návrzích bylo přednostně rozhodováno bez ohledu na to, zda v řízení skutečně k nějakému průtahu došlo či nikoli.“

Poukazuje-li stěžovatel na to, že konstatování soudu, že žalovaný žalobci plně vyhověl a v souladu s podanou žádostí žalobci určil advokáta, je předstíráním jiného hmotně právního stavu, neboť soud odmítá dle mínění stěžovatele pochopit, že pozitivní a bezvadné rozhodnutí není jedno a totéž, Nejvyšší správní soud s touto argumentací nesouhlasí. Jak totiž vyplývá z předložené žádosti stěžovatele, požadoval určení advokáta pro řízení o ústavní stížnosti proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. Aprk 35/2010. K této právní věci byl stěžovateli žalovanou určen advokát JUDr. Ivan Punčochář. To, že stěžovatel s takovýmto rozhodnutím nesouhlasí a že správní rozhodnutí odpovídá zákonu o advokacii včetně možnosti podat žádost o zrušení určení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2012, č. j. 6 As 25/2012 – 11) a obecně zaužívaným závěrům teorie a praxe procesního práva ohledně používání příslušných právních pojmů, jež stěžovatel vykládá autonomním způsobem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 6 As 15/2011 – 143), ještě neznamená, že jeho žádosti (zde žádost o určení advokáta pro řízení o ústavní stížnosti před Ústavním soudem) nebylo při objektivním náhledu vyhověno.

Nejvyšší správní soud se přitom již v rozsudku ze dne 16. 12. 2011, č. j. 2 As 7/2011 – 156 (jehož účastníkem byl i stěžovatel a proti kterému podal ústavní stížnost, jež byla Ústavním soudem odmítnuta usnesením ze dne 13. 3. 2012, sp. zn. III. ÚS 696/2012), vyjádřil k rozhodnutím žalované ve vztahu ke stěžovateli. Odmítá-li stěžovatel respektovat rozhodnutí správních soudů týkající se určování a zprošťování advokáta žalovanou včetně podmínek tohoto určení, která mu vysvětlila, že jeho žaloba v tam uvedené věci není důvodná, a postupuje-li v dalších obdobných věcech podobným způsobem, musí stěžovatel počítat s tím, že jeho žaloby budou odsouzeny k neúspěchu. V takovém případě vzhledem k jeho procesní aktivitě v každém řízení, k neúměrnému nárůstu počtu jím vedených řízení je na místě podle Nejvyššího správního soudu zvážit, jestli jeho počínání v případě žalob vůči žalované týkající se určování a zprošťování advokátů jsou smysluplné a jestli jsou vedeny snahou domoci se ochrany stěžovatelových

veřejných subjektivních práv před nezákonným postupem žalované nebo jen snahou stěžovatele vést „spor pro spor“.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že ústavní stížnost stěžovatele podaná proti rozhodnutí tohoto soudu sp. zn. Aprk 35/2010 (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. listopadu 2010, č. j. Aprk 35/2010 – 73, kterým byl zamítnut návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona o soudech a soudcích) byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 469/2011. Tato skutečnost nepředstavovala hlavní důvod, pro který nebylo stěžovateli městským soudem přiznáno osvobození od soudních poplatků, jak se stěžovatel mylně domnívá ve svých polemikách na téma ústavní stížnost. Nejvyšší správní soud již opakovaně uvedl, že pokud v mezidobí již Ústavní soud o ústavních stížnostech stěžovatele rozhodl, stává se přezkum rozhodnutí žalované o určení advokáta ryze akademickou záležitostí nemající vliv na průběh řízení před Ústavním soudem, které bylo v mezidobí již skončeno (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2012, č. j. 6 As 10/2012 – 16).

Rozhodnutí Ústavního soudu týkající se stěžovatele nadto výslovně konstatují, že v řízení o ústavní stížnosti musí být zastoupen advokátem, a to již při podání ústavní stížnosti; nepostupuje-li stěžovatel tímto způsobem, jsou jeho ústavní stížnosti odmítány – srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 3. 2012, sp. zn. III. ÚS 696/12. Podává-li stěžovatel své ústavní stížnosti sám bez povinného zastoupení advokátem, domáhá-li se určení advokáta pouze pro řízení a nikoli pro sepsání samotné ústavní stížnosti a jestliže v neposlední řadě s určenými advokáty nespolupracuje, je jeho procesní aktivita ve vztahu k Ústavnímu soudu odsouzena k neúspěchu.

Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační stížnost podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti usnesení městského soudu v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

IV. Náklady řízení

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.; stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá, žalované pak podle obsahu soudního spisu žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl

předseda senátu